

THE GEM

ଶ୍ରୀକାରତ୍ନେଷ୍ଟୁମ୍ବା ଶ୍ରୀ
ଶ୍ରୀକାରତ୍ନେଷ୍ଟୁମ୍ବା ପାତ୍ରଜୀବି

ମେଘାରୁ, 1987 ୩

ଓৱেন 10 পঁৰি.

ასეთ თუ ისე, ფაქტო ფაქტად ჩემია და საკავშირო სამხატვრო
უონძლის მიერ დამტკიცებული ნორმები, მხატვრის ხელუასის გა-
მომუშავებასთან დაკავშირებული, სისტემატურად ირცვეთ და არ
სრულდება.

სკოლადა და დღესაც სკოლავს კომინისტების სამხატვრო საბ-
ჭობი და კულტურის საინისტროს ძეგლებისა და მოწმენტების
რეპუბლიკური სამხატვრო საჭირო, რომლის თავმჯდომარეობაც
შეირთავ მე მიწევს. პროექტების მიღების დროს საჭირო წერტილი
და ირადარი მეტ ზოგვრის მეტ დონძლის ვეცხაბრიტ ამა თუ იმ
აკორძოს, ვიზუალური გიგა ამას სიახლეების იმსახურებდნენ.
შემდეგ კი, როცა ფაქტის წინაშე ვდგებით, მხატვრის თუ მოქნ-
დავი მიერ გაწეულ ტიტანური შრომის წინაშე ჩვენს ადამიანურ
სისტემის მსხვერპლად უწინება ნაწარმოების მხატვრული ხა-
რისის. აյ კი აუცილებელია თათოვილი ჩერგანის ზონაგანი გარ-
დამნის, ხავათორი თავს წინაშე, საზოგადოების წინაშე მეტი პა-
სუხისგებლობის გრძნობა, რათა მომავალში ნაკლები იყოს მსგავ-
სი შეცდომები.

სახელმწიფო უონძლის სისტემაში არსებული სინელექტი დიდად
განაპირობა უგეგმოდ, უსისტემობა მოგებულია სამუშაოებში. რიც
სახელმწიფო შეკვეთებს, როგორც წესი, არ მოყვებოდა მასალე-
ბისა და ხელუასის დამტებოთი უონძლი, რაც საწარმოო კომბინა-
ტებს გაუთვალისწინებული ფინანსური სინელექტის წინაშე აუ-
ნდებდ. ყოველივე ამნ წარმოშვა ლოგიკური გართულებები და სა-
კრიტიკული სამსახურო უონძლი უკეთებულია რომელი მატრიცა-
ლური მდგრადირობის წინაშე აღმინდნა. საქართველოს კეტ ცენ-
ტრალური კომიტეტის პარტიულმა კომისიამ ღრმას და საფუძ-
ლიანად შეისწავლა საქართველოს სამსახურო უონძლში შექმნილი
როლით ვარებადა, როგორც თვევნების ცნობილია, ცერტი-
ფიკი კომიტეტის ბიურომ მცირდა იმსჯელა უონძლის მუნიციპალი-
ტოვანი და გაატარა შესაბამისი აღმინისტრაციული ლონისძიება
ნაკლოვანებათა გამოსახურებლად.

საქართველოს მხატვრობისათვის სამდივნო შექლებისდაგვა-
რად ცოდნობა უგეგმებულია თავის უფლება-მოვალეობისა და
ხელი შეეწყო მხატვრობისათვის შემოქმედებითი საქმიანობისათვის. ცოდ-
ნობდა დამტკიცილრებინ შემოქმედებითი ძიებისა და თავისუფალი
მხატვრული აზროვნებისათვის საჭირო უსიეროლოგიური ატმოსფერ-
ის და ხსნ. დღის, როცა ჩვენ ვლაპარაკობთ თავისუფალ მხატ-
ვრულ აზროვნებაზე, სტილისტურ მრავალუროვნებაზე და ხსნა-
პროგრესულ ტენდენციებზე, ეს თავისუფლება ჩვენს მხატვრულ
ცხოვრებაში მხოლოდ დროის კარნასით არ შემიძრანებულა, იგი
იმ დიდმა ნდობამ და მხატვრაჭრამაც განაპირობა, რომელსაც

ԹՐԵՅԹՐՅՅՈՒ

თანამდებობა მომენტის ვ თ ყ ი ც ი ნ დ ა 6

© 2024 All Rights Reserved

შემოტკიცებულა, მაგრამ იგი არასოდეს შემართ ხელოვნებას წილი არ უწერებს და არც კულტი მისდევს. იგი ხელოვანთან ერთად მოძრაობს, კრიტიკოსი ხელოვანის მრჩეველია და არა მასშვალებელი. კრიტიკოსი აფხაზებს ხელოვანს, რათა ვაჟაშვილი არ ჩაეძინოს სამარტინის უზრისა არ დაკარგება, ან პრიქით, აგანგერულ აშშიდებას რომ ჭრაში არ გადაიხეხოს, კრიტიკა ეგბათიანა შემოქმედს, შეკრინის შინაგანი წონასწორობა და ობიექტურად შეიცნოს საკუთარი სხივით და შესაძლებლობა. ბოლო პერიოდში ჩვენ კრიტიკა გახდა იმპრეტიული და უფრო ქრეიტიული. რომელიც დღესაც არცუო ისე იშვათად შემდგენმ პრესაში „ენთუზიასტ ხელოვანებს“, რომლებიც მსჯლობენ და წერენ კველაციებზე ხელოვნების უკვლევ დარგზე, ყველა უარისგა. გაშეითის დაარსება სახის უზრუნველყოფა მარტინის კრიტიკის კიდევ უფრო გაატიურებას, ის მიზნიდავთ ჩვენს ახალგაზრდას კრიტიკოსებას და ხელოვანებათმოლენებას, მაგრამ მე მანც არ შემიძლია არ აღინიშნოს რომ უზრუნველყო „საბეჭოთა ხელოვნება“, გაშეითი „ლიტერატურული საქართველო“, უზრუნველი „ცისკავია“ მშედ არიან თავიანთი უტრილები დაუთმონ ჩვენს კრიტიკოსებს სახითი ხელოვნების პროგნოსტიკების გასაშუალებლად. ცალკეულ ნივთები ხელოვანთან შემოქმედების თუ მნიშვნელოვანი გამოიყენების განხილვის, თანამედროვე მნიშვნელობი ცხოვრების აქტუალურ საკითხებს. მათ უზრაღლება ჩვენიდან არცუო ისე ხშირად ვიყენებთ. სამათერინ გაშეითი, რომელიც გამოვიდოდა საბ თვეების ერთხელ, უბადია, კარგ სამასახურ გავიწიგვდა სახითი ხელოვნების მტკვრეულ საკითხებზე მსელობისათვის, მილწევების გაშეუძიბისათვის თუ საკრთოდ ჩვენი მშეტარული ცხოვრების საქმის კურსში უართო საზოგადოებრიობის ჩაუნიდებითაც.

მეგობრები არც თუ ისე იშვათად ლიტერატურისა და ხელოვანების სცორუში იქნება, ისეთი ვითრინება, როცა მოჭრაბრძოვები სინკრისისურ იწყებას ერთოვნული პატრიოტიზმის ღრმიშის ფრიალს და ლად თუ უარულად თავს ესმის ნიჭერებას — კინაში მუშავაში, თეატრში, პოეზიაში, მხატვრობაში — ერთი სიტყვით შემოქმედების უკვლევ დარგზე. ასეთი „ხელოვნების“ ეროვნულ კულტურის დაცველებად გვევინდებან და ისტორიან მისი დაცვა აცორითებისათვის. სიამდვილეში მათ ბრძოლაში გამოსცვალი ვის უარული სურვილი — ნივიერ ხელოვანთა კომპრენდირებისა და საკუთარი წარმოჩენისა. ასეთ „პატრიოტებს“ ავაზუდებათ, რომ ტალანტი სიკრობრივი უნიონისა და იგი ერთორულად სადონში ცოცხლობს: წარსულში (სულიერ შეკვიდვებმასთან დაადგეტიცური აღაპირებით), აწყობი (შინაგანი აუცილებლობით) მომავალში (თვითდაშვილების რწმენით). დღეს საკრაფელოში ბერი ნიჭერი შემოქმედია. ბერი მათგანს არა ერთხელ და იმა კირ დაუმტკიცება თავისი მაღალინიჭერება. მაგრამ ჩვენს ირა გვლივ არიან „მოჩეკენებით წმინდანებიც“, თავიანთ პიროვნულ თუ შემოქმედებით სისუსტეს ქვეყნის უცხელისგომას რომ მააწერენ და მათი მოქმედება, მსჯელობა ე. წ. „საგოისტური რეალიზმის“ უარგლებს რომ არ სცილდება. ნათვალია — „ხელოვნება დამიანის კვლევაზე უფრო მართალი ბიოგრაფია“ და რა ბერნად ერადაც არ უნდა გამოიყერებოდეს ესა თუ ის შემოქმედი სხვის თვალში, მას მანც სხვაბეგ მტბი აქვს საკუთარი ტანქა და ტკაცილი. ხშირად ეს ტკივილი გაცილებით უფრო მძიმეა, ვიდრე კაროლლული, ცისკიური შრომა. ჩვენ ერთხელ მოვედით ამ ქვეყნად და ღმერთმა მხოლოდ ერთხელ მიგაითოთ სიცოცხლის საკუთარ გზაზე. სამუშახაროდ, ამ გზაზე ჩვენ უფრო მეტ დროს პოულობრ ერთმანეთობას საბრძოლველად, ვიდრე სახივცარულოდ 30-ი ვგრძნობთ, ამ უმიზნო ბრძოლით როგორ ვკარგვთ უახლოეს ადამიანებს, როგორ ვლარიბებდებოთ და როგორ ვჩერებით მართო, მხოლოდ საკუთარი სამარხისაც გვიდეთ არის გაჩინილი.

ՀԱՅՐՈՅՈՒ ՀԱՅՐՈՅԵՐՆ ԱՐԿԱՐՁԱՅ

1840-1910 წლების პერიოდის
საქართველოს მხატვართა თავისითავად
იყენებდნენ აცნობს დამზადავი-
ძოვებს გამოფენა, რომელიც
სასა 16 ნოემბერს მუშავთა
შეირჩ გაერთიანების „რევოლუ-
ციის სახელმწიფო გალერეის“
გაგებში. იგი მომზევების სს
რისის კულტურის სამინისტროში,
სონის ინსტიტუტია ფირმე-
„ოქსიდენტიალ პეტროლეუმ
სამრეწველოსა“ და „პეტსიკ ინ-
დუსტრიონისტისა“, ხატის ცალი

ԱՐՄԵՆԻԱ ԹՈՎԱՐԱՆ

